

 25
 rokiw

Луговий Володимир Іларіонович – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) Національної академії педагогічних наук України, перший віце-президент НАПН України, Заслужений працівник освіти України.

Коло наукових інтересів: проблеми організації, управління, модернізації освіти в контексті національної самоідентифікації, європейської інтеграції та світової глобалізації. Автор культурно-інформаційної теорії освіти; один із засновників університетології та форсайтної педагогіки. Під його керівництвом теоретично обґрунтовано та практично впроваджено освітню і наукову галузі «Державне управління» (нині інтегрована галузь знань «Публічне управління та адміністрування»). Активний учасник розроблення й модернізації освітнього законодавства. Національний експерт з реформування вищої освіти в Україні. Автор близько 500 наукових і науково-методичних праць: монографій, підручників, навчальних посібників, енциклопедій, словників тощо; зокрема одноосібних: «Педагогічна освіта в Україні: структура, функціонування, тенденції розвитку», «Управління освітою», «Десять років становлення (досвід досліджень, розробок і впроваджень у сфері державного управління)» та інші.
 e-mail: luhovyi@ukr.net

Топузов Олег Михайлович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, віце-президент НАПН України, в.о. директора Інституту педагогіки НАПН України, Заслужений діяч науки і техніки України.

Коло наукових інтересів: організація науково-дослідної діяльності, підручкотворення, методика навчання географії України, інноватика в освіті. Автор більше як 250 наукових публікацій (у тому числі у співавторстві). Член спеціалізованих вчених рад із захисту докторських і кандидатських дисертацій. Входить до складу редколегії кількох фахових видань.
 e-mail: profstor@ukr.net

Регейло Ірина Юріївна – доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, начальник науково-організаційного відділу апарату Президії НАПН України.

Коло наукових інтересів: підготовка фахівців до здобуття наукових ступенів доктора філософії та доктора наук в умовах реформування вищої освіти в Україні. Автор наукових праць з актуальних проблем щодо забезпечення якості та ефективності докторської освіти на засадах компетентнісного підходу, підвищення рівня наукового керівництва докторськими програмами, створення організаційних, методичних та інституційних засад діяльності аспірантури і докторантури та вивчення кращого зарубіжного досвіду. Здійснила цілісний ретроспективний аналіз генези підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації в Україні у XX – на початку XXI століття.
 e-mail: 240615@ukr.net

Мушка Оксана Вікторівна – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, начальниця відділу наукових і керівних кадрів та міжнародних наукових зв'язків апарату Президії НАПН України.

Коло наукових інтересів: науковець у галузі історії педагогіки, досліджує актуальні проблеми історико-педагогічної науки.
 e-mail: hr@naps.gov.ua

Куліш Тетяна Іванівна – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, заступник начальника науково-організаційного відділу апарату Президії НАПН України

Коло наукових інтересів: історія вітчизняної та зарубіжної педагогіки, зокрема дослідження творчої спадщини українських педагогів, а також історико-педагогічних проблем розвитку новаторських навчально-виховних закладів освіти України та диференційованого підходу до організації педагогічного процесу в історії української школи.

e-mail: tkulishcokol@gmail.com.

Вашуленко Ольга Петрівна – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, старший науковий співробітник науково-організаційного відділу апарату Президії НАПН України

Коло наукових інтересів: фахівець у галузі методики навчання математики. Розробила методичні засади побудови системи вправ з геометрії в основній школі, елективних курсів з математики для старшої школи, які реалізувала у створених за її участі навчальних посібниках, підручниках з геометрії, збірнику програм елективних курсів з математики для середньої школи. Експерт підручників з математики для середньої школи. Член робочої групи з укладання стандарту загальної середньої освіти для нової української школи.

e-mail: vasholia@bigmir.net.

УДК 001.32](477)(091)“1992/2017”

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ: 25 РОКІВ СЛУЖІННЯ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВУ

Представлено 25-річний розвиток НАПН України як провідної самоврядної наукової організації у сфері освіти. Висвітлено сучасну ключову роль НАПН України у теоретико-методологічному та науково-методичному забезпеченні національної освіти, проведенні фундаментальних і прикладних досліджень з проблем освіти, педагогіки і психології, здійсненні незалежної фахової експертизи. Розкрито значний внесок у підготовку наукових, науково-педагогічних, педагогічних і керівних кадрів освіти. Показано діяльність НАПН України щодо інтеграції національного освітнього та наукового просторів в європейські та світові освітні і дослідницькі простори. Схарактеризовано першочергові завдання та шляхи їх вирішення у найближчій і середньостроковій перспективі щодо модернізації освітньої і наукової сфер України та НАПН України.

Ключові слова: Національна академія педагогічних наук України, розвиток, інституційний і кадровий потенціал, теоретико-методологічний і науково-методичний супровід, освіта, педагогіка, психологія, наукова сфера, європейська інтеграція, глобалізація.

Із становленням суверенної Української держави, утвердженням прогресивних суспільних відносин, формуванням інноваційної та патріотичної людини в умовах глобалізації нерозривно пов'язана вся 25-річна історія Національної академії педагогічних наук України.

НАПН України заснована Указом Президента України від 4 березня 1992 р. № 124 як Академія педагогічних наук України (АПН України). Академія створена як вища галузева наукова установа, виходячи з необхідності поліпшення розвитку педагогічної науки, теорії і методики освіти в Україні, розроблення науково-методичних засад відродження національної школи [9].

**У К А З
ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ**
Про заснування Академії педагогічних наук України

Виходячи з необхідності комплексного розвитку педагогічної науки, теорії і методики освіти в Україні, розробки науково-методичних засад відродження національної школи,

ПОСТАНОВЛЯЮ:

1. Прийняти пропозицію групи провідних учених і заснувати Академію педагогічних наук України як вищу галузеву наукову установу.
2. Академія педагогічних наук України діє на основі Статуту, може мати у своєму складі науково-дослідні інститути, методичні центри, лабораторії, експериментальні навчальні заклади, інші установи для організації і проведення наукових досліджень у галузі освіти.
3. Основними завданнями Академії педагогічних наук України є: комплексний розвиток педагогічної науки, проведення фундаментальних і прикладних досліджень з проблем теорії та методики освіти, відродження національної школи; розробка й наукове обґрунтування новітніх інформаційних технологій, форм, методів і засобів навчально-виховного процесу, створення програм, підручників та методичних посібників для навчально-виховних закладів; дослідження світових тенденцій розвитку освіти та педагогічної науки, аналіз освітніх стандартів і змісту освіти в зарубіжних країнах, вивчення, узагальнення та поширення вітчизняного й зарубіжного педагогічного досвіду; координація діяльності науково-дослідних і методичних установ, наукових підрозділів вищих навчальних закладів, використання науково-педагогічного потенціалу в інтересах розвитку педагогічної науки та системи освіти.
4. Установити чисельність членів Національної академії педагогічних наук України - 78 дійсних членів і 92 члени-кореспонденти. Надати можливість стати членами Академії понад установлену чисельність дійсним членам і членам-кореспондентам колишньої Академії педагогічних наук СРСР, які проживають на території України.
5. Кабінету Міністрів України здійснити необхідні заходи, пов'язані з організацією Академії педагогічних наук України, фінансуванням і створенням умов для її роботи, а також визначити перелік установ і закладів, що передаються Академії.
6. Указ набуває чинності з дня його підписання.

Президент України

Л. КРАВЧУК

м.Київ, 4 березня 1992 року
N 124

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА
від 16 червня 1992 р. N 335
Київ

Питання Академії педагогічних наук України

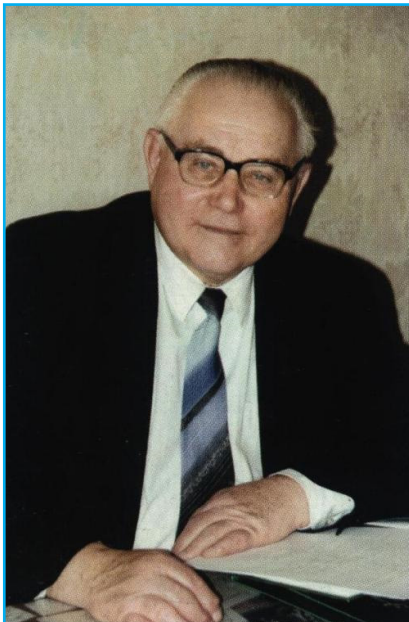
На виконання Указу Президента України від 4 березня 1992 р. «Про заснування Академії педагогічних наук України» (124/92) Кабінет Міністрів України

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Призначити Ярмаченку М.Д. Президентом - організатором Академії педагогічних наук України.
Затвердити дійсними членами - засновниками Академії педагогічних наук України: Арвата Ф.С., Гончарука С.Г., Захаренка О.А., Каніщенко Л.О., Киричука О.В., Мадзігона В.М., Мокіна Б.І., Прісняякова Ф.М., Прокопенка І.Ф., Савченка О.Я., Скока В.І., Скопенка В.В., Таланчука П.М., Шкіль М.І., Ярмаченку М.Д.
2. Академія педагогічних наук є державною науковою організацією з проблем освіти, педагогіки та психології і діє на підставі статуту, який приймається загальними зборами Академії та затверджується Кабінетом Міністрів України.
3. Президії Академії педагогічних наук України виплачувати грошове винагородження дійсним членам та членам-кореспондентам Академії відповідно до їх вкладу у виконання наукових програм.
4. Установити, що у функціональному управлінні Академії педагогічних наук України перебувають Науково-дослідний інститут педагогіки, Науково-дослідний інститут психології та Республіканський педагогічний музей.
5. Установити Академії педагогічних наук України граничну чисельність працівників науково-організаційного апарату її президії в кількості 72 чоловік.
Міністерству праці разом з Академією наук Міністерством фінансів України, Державним комітетом України з питань науки і технологій та Радою Федерації незалежних профспілок України розробити й затвердити умови оплати праці працівників Академії педагогічних наук України.
6. Міністерству економіки України передбачити виділення лімітів капітальних вкладень і матеріально-технічних ресурсів Академії педагогічних наук України, включаючи до державного замовлення об'єкти капітального будівництва наукового і дослідно-виробничого призначення.
7. Міністерству освіти України вирішити питання про розміщення Президії Академії педагогічних наук України та її установ.

Перший
віце-прем'єр-міністр України

К. МАСИК

Перший президент АПН України М.Д. Ярмаченко

На виконання цього Указу 16 червня 1992 р. Кабінетом Міністрів України прийнято постанову, що передбачала конкретні заходи з організації АПН України. Президентом-організатором було призначено М.Д. Ярмаченку, директора Науково-дослідного інституту педагогіки. Дійсними членами-засновниками Академії стали 15 відомих в Україні вчених (Ф.С. Арват, С.Г. Гончарук, О.А. Захаренко, Л.О. Каніщенко, О.В. Киричук, В.М. Мадзігон, Б.І. Мокін, В.Ф. Прісняяков, І.Ф. Прокопенко, О.Я. Савченко, В.І. Скок, В.В. Скопенко, П.М. Таланчук, М.І. Шкіль, М.Д. Ярмаченко). До відання Академії було віднесено Науково-дослідний інститут педагогіки (нині Інститут педагогіки), Науково-дослідний інститут психології (нині Інститут психології імені Г.С. Костюка) та Республіканський педагогічний музей (нині Педагогічний музей України), кожен із яких уже мав багаторічний досвід діяльності у галузі освіти, педагогіки і психології [8].

17 листопада 1992 р. збори академіків-засновників обрали 7 дійсних членів

і 17 членів-кореспондентів Академії. 18 листопада 1992 р. на перших загальних зборах АПН України президентом Академії обрано М.Д. Ярмаченка, віце-президентом – Л.О. Каніщенко, головним ученим секретарем – О.Я. Савченко та обрано перший склад Президії, до якого також увійшли Є.Г. Гончарук, О.В. Киричук, В.І. Кононенко, М.В. Костицький, О.Г. Мороз, В.Ф. Прісняков, І.Ф. Прокопенко та М.І. Шкіль [12]. Крім того, відповідно до завдань, поставлених перед АПН України Указом глави держави, було утворено три її відділення: теорії та історії педагогіки; дидактики, методики та інформаційних технологій в освіті; психології, вікової фізіології та дефектології.

30 – 31 березня 1993 р. загальні збори Академії прийняли її статут і положення про відділення, обрали керівників відділень, які водночас були і віце-президентами (віце-президентом – керівником Відділення теорії та історії педагогіки дійсного члена АПН України В.М. Мадзігон; віце-президентом – керівником Відділення дидактики, методики та інформаційних технологій в освіті дійсного члена АПН України С.У. Гончаренка, віце-президентом – керівником Відділення психології, вікової фізіології та дефектології дійсного члена АПН України О.В. Киричука). Рішенням наступних загальних зборів Академії 25 – 26 листопада 1993 р. створено Відділення педагогіки і психології професійної освіти, керівником якого став віце-президент Л.О. Каніщенко. Збори схвалили також «Основні напрями розвитку педагогічної і психологічної наук», що слугували виконанню Державної національної програми «Освіта» («Україна XXI століття») [12].

У 1994 – 1995 рр. загальними зборами АПН України внесено зміни до її статуту та організаційної структури. Замість посад віце-президентів – керівників відділень введено посади віце-президента та академіків-секретарів відділень [12]. З того часу академіками-секретарями відділень обирались О.В. Сухомлинська, С.О. Сисоєва; С.У. Гончаренко, О.Я. Савченко, Н.М. Бібік, О.І. Ляшенко; О.В. Киричук, С.Д. Максименко; Л.О. Каніщенко, Н.Г. Ничкало, М.Б. Євтух, П.Ю. Саух. Головними вченими секретарями в різні періоди працювали О.Я. Савченко, М.С. Васьуленко, О.І. Ляшенко, М.І. Бурда, В.І. Луговий; віце-президентом з 1995 р. – В.М. Мадзігон.

Важливими для Академії стали її загальні збори 17 – 18 грудня 1997 р. З доповіддю «Розвиток педагогічної і психологічної наук в Україні за період становлення і діяльності АПН (1992 – 1997 рр.)» виступив президент АПН України М.Д. Ярмаченко. На цих зборах президентом Академії обрано її дійсного члена В.Г. Кременя [1]. За його керівництва першими віце-президентами обирались В.М. Мадзігон, В.І. Луговий, віце-президентами – В.М. Мадзігон, О.Я. Савченко, В.І. Луговий, А.М. Гуржій, О.М. Топузов.

У перші 15 років розвитку АПН України значно зріс інституційний і кадровий потенціал Академії [6]. Утворена у 1992 р. на базі Інституту педагогіки (1926 р.), Інституту психології (1945 р.) і Педагогічного музею (1901 р.), АПН України створила в своєму складі також Інститут спеціальної педагогіки (1993 р.), Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих (1993 р.), Інститут соціальної та політичної психології (1996 р.), Інститут проблем виховання (1997 р.), Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи (1998 р.), Інститут вищої освіти (1999 р.), Інститут інформаційних технологій і засобів навчання (1999 р.), Державну науково-педагогічну бібліотеку України імені В.О. Сухомлинського (1999 р.), Інститут професійно-технічної освіти (2006 р.), Інститут обдарованої дитини (2007 р.) та Університет менеджменту освіти (2007 р.) на базі Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти АПН України, історія якого починається з 1952 р., котрі

забезпечують комплексний науково-методичний супровід усіх освітніх ланок. Університет менеджменту освіти поєднує наукову і освітню діяльність, що дає можливість апробації інноваційних моделей вищої і післядипломної освіти, технологій навчання впродовж життя, щорічного підвищення кваліфікації тисяч керівних, педагогічних і науково-педагогічних кадрів освіти [1, 6].

У 1993 – 2007 рр. утворено мережу регіональних структурних підрозділів АПН України, зокрема Львівський науково-практичний центр професійно-технічної освіти, Науково-методичний центр «Українська етнопедagogіка і народознавство» (м. Івано-Франківськ), Кримський науково-методичний центр управління освітою (м. Сімферополь), Південний науковий центр (м. Одеса) та інші [1, 6].

Від початку свого заснування АПН України відіграла провідну роль у формуванні змісту, стандартів, методів шкільної, дошкільної та позашкільної, професійно-технічної, вищої освіти, освіти осіб із спеціальними потребами, розробленні програм, підручників і навчальних посібників, розвитку теоретичних і методичних засад практичної психології, підготовці та реалізації нового національного освітнього законодавства, концепцій і стратегій модернізації освіти [5].

Зокрема, у співпраці з освітянським міністерством і профільним комітетом Верховної Ради України, навчальними закладами Академія брала активну участь у розробленні проєктів Законів України «Про освіту» (1996 р.), «Про професійно-технічну освіту» (1998 р.), «Про загальну середню освіту» (1999 р.), «Про позашкільну освіту» (2000 р.), «Про дошкільну освіту» (2001 р.), «Про вищу освіту» (2002 р.). У 2001 р. на II Всеукраїнському з'їзді працівників освіти схвалено розроблену за участі вчених АПН України Національну доктрину розвитку освіти, яка в 2002 р. затверджена Указом Глави держави й дотепер актуальна. Вчені Академії взяли участь у підготовчій роботі щодо приєднання України у 2005 р. до Болонського процесу із створення Європейського простору вищої освіти, а потім з його здійснення тощо.

24 лютого 2010 р. Академії, враховуючи її провідну роль у забезпеченні розвитку національної системи освіти, проведенні фундаментальних і прикладних досліджень з проблем освіти, педагогіки і психології, значний внесок у підготовку наукових і педагогічних кадрів, Указом Президента України надано статус національної [10].

Період 2010 – 2016 рр. характеризується подальшим розвитком Академії, посиленням її науково-методологічного і методичного супроводу реформ в освіті. У ці роки за ініціативи Академії теоретико-методологічно обґрунтовувалися, експериментально апробувалися та активно впроваджувалися у сфері освіти сучасні концептуальні засади щодо [7]:

- людиноцентризму в освіті;
- парадигми вимірюваної і визнаної освітньої якості;
- компетентнісного підходу;
- навчання впродовж життя;
- розвитку самостійності в освіті;
- інклюзивної освіти;
- формування інноваційної глобалістської людини-патріота України;
- використання інформаційно-комунікаційних і мережових технологій навчання, медіаосвіти тощо.

**У К А З
ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
Про надання
Академії педагогічних наук України
статусу національної**

Ураховуючи провідну роль Академії педагогічних наук України у забезпеченні розвитку національної системи освіти, проведенні фундаментальних і прикладних наукових досліджень з проблем освіти, педагогіки і психології, значний внесок у підготовку наукових і педагогічних кадрів,

П О С Т А Н О В А Я Ю:

Надати Академії педагогічних наук України статус національної і нададі іменувати її - Національна академія педагогічних наук України.

Президент України

В.ЮЩЕНКО

м. Київ, 24 лютого 2010 року

Визначною подією в освітній сфері стало обґрунтування і прийняття у 2011 р. Національної рамки кваліфікацій, нових стандартів дошкільної, початкової, базової і повної загальної середньої освіти, розроблення у 2016 р. концепції нової української школи, що передбачає 12-річний термін навчання, профільну старшу школу, створення мережі профільних і професійних ліцеїв і коледжів, розвитку інклюзивної освіти.

Напрацювання вчених НАПН України використані при розробленні у 2012 – 2014 рр. інноваційного Закону України «Про вищу освіту» (2014 р.), що враховує кращі світові досягнення вищої школи, принципи й інструменти Болонського процесу із формування привабливого та конкурентоспроможного Європейського простору вищої освіти.

Інтеграції в Європейський дослідницький простір сприяло прийняття у 2015 р. розробленого за участі науковців Академії прогресивного Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність». Зокрема, цим законом закріплено самоврядний статус Національної та національних галузевих академій наук як наукових організацій, що є головними розпорядниками коштів.

Вагомим є внесок наукових колективів НАПН України в підготовку базового Закону України «Про освіту», що набув чинності з 28 вересня 2017 р. і закладає основу для системної модернізації освітньої сфери [2].

Ученими Академії підготовлено концепцію, комплексний план заходів з національно-патріотичного виховання дітей та молоді, що після затвердження Міністерством освіти і науки України покладені в основу затвердженої Указом Президента України від 13 жовтня 2015 р. Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016 – 2020 роки. Також з урахуванням напрацювань науковців НАПН України прийнято Державну цільову соціальну програму «Молодь України» на 2016 – 2020 рр. [7].

Практика залучення вчених НАПН України до розроблення та експертизи законодавчих і нормативно-правових актів, спрямованих на ефективне функціонування і комплексну модернізацію системи освіти, набула подальшого розвитку. Загалом упродовж 2012 – 2016 рр. до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, МОН України, інших міністерств і відомств, а також до НАН України і національних галузевих академій наук підготовлено і подано понад 600 інформаційно-аналітичних і довідково-статистичних матеріалів, експертних висновків і пропозицій до проектів законодавчих і нормативно-правових документів, рішень парламентських слухань, а також до щорічної Державної доповіді про становище дітей в Україні та Державної доповіді про становище молоді в Україні [3].

За результатами наукових досліджень членами Академії і науковцями її підвідомчих установ у 2012 – 2016 рр. опубліковано близько 17 тис. праць, у тому числі 464 монографії, 834 підручники і навчальні посібники, 376 методичних посібників і рекомендацій, 145 словників і довідників, понад 14 тис. статей, випущено 582 збірники наукових праць, підготовлено 256 навчальних програм і концепцій [3].

У цей період продовжено розпочату раніше серію важливих узагальнюючих публікацій НАПН України, серед яких Енциклопедія освіти (2008 р.), Біла книга національної освіти (2009, 2010 рр.), Національний освітній глосарій: вища освіта (2011, 2014 рр.), Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні (2011, 2016 рр.) й інші.

Упродовж 2012 – 2016 рр. ученими НАПН України організовано та проведено понад 800 науково-практичних масових заходів, з яких майже половина – міжнародні та всеукраїнські. Водночас учені підвідомчих установ Академії були

співорганізаторами і учасниками 13 тис. масових заходів, зокрема 5,8 тис. конференцій і круглих столів [3].

За цей час за участі НАПН України проведено також 21 представницький міжнародний виставковий захід: виставки «Сучасна освіта в Україні» (у 2012 – 2013 рр.), «Інноватика в сучасній освіті» (у 2012 – 2016 рр.), «Сучасні заклади освіти» (у 2012 – 2016 рр.), «Освіта та кар'єра» (у 2012 – 2016 рр.), «Освіта та кар'єра – День студента» (у 2013 – 2016 рр.). Зокрема, у 2016 р. у ході роботи чотирьох міжнародних виставок організовано 35 науково-практичних заходів. Великий резонанс викликала презентована президентом НАПН України В.Г. Кременем і провідними ученими Академії Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні, підготовлена до 25-річчя незалежності України [3].

Потужний теоретико-методологічний і науково-методичний потенціал НАПН України використано в підвідомчих наукових установах, університеті, навчально-науковому і науково-практичному центрах для підготовки докторів і кандидатів наук, магістрів і бакалаврів, молодших спеціалістів і кваліфікованих робітників, підвищення кваліфікації кадрів освітян (післядипломна освіта). Усього за період з 2012 по 2016 р. захищено у 16 спеціалізованих учених радах, що діють у десяти підвідомчих установах Академії, 215 докторських і 723 кандидатські дисертації, підвищено кваліфікацію близько 24 тис. слухачів, підготовлено майже 1,8 тис. фахівців з вищою освітою та понад 300 кваліфікованих робітників. При Президії НАПН України ефективно функціонувала створена у 1995 р. Міжвідомча рада з координації наукових досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології. За 2012 – 2016 рр. нею розглянуто понад 7 тис. тем докторських і кандидатських дисертаційних досліджень [3].

У складних економічних умовах, пов'язаних із російською агресією, зокрема зважаючи на дефіцит бюджетного фінансування, та в контексті, зумовленим сучасними європейськими і глобальними викликами, НАПН України у 2014 – 2016 рр. зазнала оптимізації. У ситуації, що склалася, визнано недоцільною мережу слабких регіональних структурних підрозділів, які ліквідовано. Проведено атестацію підвідомчих установ, удосконалено структуру їх наукових лабораторій і відділів. З метою підвищення актуальності і значущості наукових досліджень переглянуто й упорядковано їх тематику. Оптимізовано штат працівників НАПН України, який загалом скорочено на 37 %. Також у зв'язку з набуттям чинності нового Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» у 2016 р. затверджено Статут НАПН України в новій редакції і прийнято Стратегію розвитку Національної академії педагогічних наук України на 2016 – 2022 роки. Під час виборів дійсних членів і членів-кореспондентів Академії 20 – 21 жовтня 2016 р. істотно омолоджено й поповнено провідними вченими склад її членів.

Значення 25-річної діяльності НАПН України насамперед у тому, що в історично короткі строки зроблено вагомий внесок у подальший розвиток освіти, педагогіки і психології, оновлено теорію навчання з огляду на її людинотворчу функцію; створено цілісну змістово-методичну систему для дошкільної, середньої, професійно-технічної, вищої, спеціальної, позашкільної та післядипломної педагогічної освіти, нові українські освітні стандарти, програми, підручники, навчальні технології, орієнтовані на розвиток особистості; запропоновано нову методологію виховання, що ґрунтується на гуманістичних цінностях [4].

За 25 років НАПН України стала надійним дослідницько-інноваційним фундаментом національної системи освіти незалежної України.

Своє 25-річчя Національна академія педагогічних наук України зустрічає гідно, організаційно креативною, фахово компетентною з продуктивним досвідом теоретико-методологічного і науково-методичного забезпечення національної освіти, формування інноваційної людини-патріота.

На останніх звітно-виборних зборах 24 березня 2017 р. сформовано оновлений керівний склад НАПН України. Президентом Національної академії педагогічних наук України на п'ятирічний термін переобрано В.Г. Кременя, академіка НАН і НАПН України, доктора філософських наук, професора; першим віце-президентом, в.о. головного вченого секретаря – В.І. Лугового, дійсного члена НАПН України, доктора педагогічних наук, професора; віце-президентом обрано О.М. Топузова, члена-кореспондента НАПН України, доктора педагогічних наук, професора.

Академіками-секретарями відділень обрано: Відділення загальної педагогіки та філософії освіти – С.О. Сисоєву, дійсного члена НАПН України, доктора педагогічних наук, професора; Відділення психології, вікової фізіології та дефектології – С.Д. Максименка, дійсного члена НАПН України, доктора психологічних наук, професора; Відділення загальної середньої освіти – О.І. Ляшенка, дійсного члена НАПН України, доктора педагогічних наук, професора; Відділення професійної освіти і освіти дорослих – Н.Г. Ничкало, дійсного члена НАПН України, доктора педагогічних наук, професора; Відділення вищої освіти – П.Ю. Сауха, члена-кореспондента НАПН України, доктора філософських наук, професора.

Обговорення в НАПН України проблем позашкільної освіти за участю Віце-прем'єр-міністра України В.А. Кириленка

До складу новообраної Президії, крім зазначених членів Академії, також увійшли: Л.Д. Березівська, член-кореспондент НАПН України, доктор педагогічних наук, професор; І.Д. Бех, дійсний член НАПН України, доктор психологічних наук, професор; В.Ю. Биков, дійсний член НАПН України, доктор технічних наук, професор; Н.П. Дічек, доктор педагогічних наук, професор; С.О. Дов-

Апробація проекту Закону України «Про освіту» за участю президента НАПН України В.Г. Кременя та першого заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти О.В. Співаковського в Херсонській академії неперервної освіти

гий, дійсний член НАПН України, доктор фізико-математичних наук, професор; М.В. Загірняк, дійсний член НАПН України, доктор технічних наук, професор; В.В. Засенко, дійсний член НАПН України, доктор педагогічних наук, професор; С.А. Калашнікова, доктор педагогічних наук, професор; В.В. Камишин, член-кореспондент НАПН України, доктор педагогічних наук, професор; В.П. Коцур, дійсний член НАПН України, доктор історичних наук, професор; В.С. Курило, дійсний член НАПН України, доктор педагогічних наук, професор; Л.Б. Лук'янова, член-кореспондент НАПН України, доктор педагогічних наук, професор; В.О. Огнев'юк, дійсний член НАПН України, доктор філософських наук, професор; В.В. Олійник, дійсний член НАПН України, доктор педагогічних наук, професор; Я.Б. Олійник, дійсний член НАПН України, доктор економічних наук, професор; В.Г. Панок, доктор психологічних наук, професор; В.О. Радкевич, дійсний член НАПН України, доктор педагогічних наук, професор; О.Я. Савченко, дійсний член НАПН України, доктор педагогічних наук, професор; М.М. Слюсаревський, член-кореспондент НАПН України, кандидат психологічних наук; О.Я. Чебикін, дійсний член НАПН України, доктор психологічних наук, професор; М.І. Шут, дійсний член НАПН України, доктор фізико-математичних наук, професор [3].

Сьогодні у складі НАПН України здійснюють діяльність 15 установ. Це – Інститут педагогіки, Інститут психології імені Г.С. Костюка, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих, Інститут спеціальної педагогіки, Інститут соціальної та політичної психології, Інститут проблем виховання, Інститут вищої освіти, Інститут інформаційних технологій і засобів навчання, Інститут професійно-технічної освіти, Інститут обдарованої

дитини, Державний вищий навчальний заклад «Університет менеджменту освіти», Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи, Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського. Крім того, в Академії працюють Педагогічний музей України та Навчально-науковий центр професійно-технічної освіти, що нині передані до фінансування з київського міського бюджету. У них функціонують понад 90 наукових відділів і лабораторій.

Кадровий потенціал НАПН України складають 78 дійсних членів (академіків), 92 члени-кореспонденти, 36 іноземних члени і 14 почесних академіків. Штатна чисельність наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників підвідомчих установ становить 1078 осіб, з них 872 наукових працівників (147 докторів наук, 433 кандидати наук) та 206 науково-педагогічних і педагогічних працівників (30 докторів наук, 92 кандидати наук) [3].

Дійсні члени і члени-кореспонденти НАПН України виконують понад 150 індивідуальних науково-дослідних робіт, колективи підвідомчих установ – близько 120 фундаментальних і прикладних наукових досліджень.

3-поміж пріоритетних напрямів досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології в Україні сьогодні такі:

- філософія людиноцентризму в освіті, теорія, методологія та історія освіти, педагогіки, психології;
- розвиток світової, європейської і національних освітніх систем;
- формування організаційних засад і змісту освіти усіх її рівнів і складових, що забезпечують цілісне навчання людини впродовж життя від народження;
- інформаційне освітнє середовище;
- якість освіти;

Презентація положень проекту Концепції нової української школи за участю міністра освіти і науки України Л.М. Гриневич, президента НАПН України В.Г. Кременя та академіка-секретаря Відділення загальної середньої освіти НАПН України О.І. Ляшенка

- теорія і технології виховання; соціальна педагогіка та соціальна робота;
- освіта дітей з особливими освітніми потребами, інклюзивна освіта;
- управління та економіка освіти;
- психологія розвитку особистості;
- вікова психологія та фізіологія;
- соціальна та політична психологія;
- прикладна психологія;
- психологія національної безпеки та безпеки життєдіяльності;
- лідерство в освіті, педагогічна освіта та освіта дорослих.

Освітні інновації проходять перевірку у понад 800 експериментальних дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних, професійно-технічних і вищих навчальних закладах.

Для апробації теоретико-методологічних і науково-методичних здобутків Академія щорічно організовує близько 160 масових науково-практичних заходів: майже 70 міжнародних і всеукраїнських наукових конференцій та педагогічних читань, 90 семінарів і круглих столів [3].

За результатами наукових досліджень щорічно публікується понад 3 тис. праць – монографій, наукових збірників, підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій, словників і довідників, статей, навчальних програм і концепцій тощо, зокрема іноземними мовами. У 2017 р. видано англійською мовою фундаментальну узагальнюючу працю – Національну доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні, що підготовлена до 25-річчя незалежності України, опубліковано збірник наукових праць, присвячений 25-річчю НАПН України, інші актуальні видання [13].

Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні українською (2011, 2016 рр.) та англійською (2017 р.) мовами

Академія готує та подає до органів державної влади щороку понад 150 аналітичних матеріалів, експертних оцінок і пропозицій до проектів законодавчих і нормативно-правових документів, інших інформаційних і довідково-статистичних матеріалів; розробляє проекти державних стандартів дошкільної, загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти, а також концепції, програми, методичні рекомендації щодо розвитку різних ланок освіти в Україні.

Учені Академії упроваджують розроблені за їх участі Національну рамку кваліфікацій (2011 р.), закони України «Про вищу освіту» (2014 р.), «Про наукову і науково-технічну діяльність» (2015 р.), «Про освіту», що діє з 28 вересня 2017 р. [2].

Основні періодичні видання, з-поміж засновників яких Академія, – це «Педагогіка і психологія. Вісник НАПН України», «Вища освіта України: теоретичний та науково-методичний часопис» і «Педагогічна газета». Загалом НАПН України та її підвідомчі установи є засновниками/співзасновниками 45 наукових фахових періодичних видань з проблем освіти, педагогіки, психології, філософії, державного управління. У міжнародних наукометричних та реферативних базах зареєстровано 28 науково-методичних видань (12 наукових журналів, 13 збірників наукових праць і 3 електронних видання).

Освітня діяльність провадиться Академією на різних рівнях вищої освіти та в межах післядипломної освіти. На третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в аспірантурі навчається близько 300 осіб, з них понад 120 – за державним замовленням; на науковому рівні в докторантурі – 50 осіб, у тому числі 40 – за державним замовленням. У системі атестації наукових і науково-

педагогічних кадрів вищої кваліфікації беруть участь 16 спеціалізованих учених рад, що діють у десяти підвідомчих установах НАПН України [3]. В Університеті менеджменту освіти також здійснюється підготовка здобувачів бакалаврського, магістерського ступенів і підвищення кваліфікації освітянських кадрів (післядипломна освіта) в обсязі близько 5 тис. осіб на рік. Міжвідомча рада з координації наукових досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології при Президії НАПН України щороку розглядає близько 1 тис. тем дисертацій на здобуття ступенів доктора філософії і доктора наук.

У своїй діяльності НАПН України взаємодіє з Міністерством освіти і науки України, іншими центральними органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, Комітетом Верховної Ради України з питань науки і освіти, Національною та національними галузевими академіями наук України, навчальними закладами, громадськими організаціями, об'єднаннями, Національною комісією України у справах ЮНЕСКО, Національним Еразмус+ офісом в Україні, Програмою ЄС «Горизонт 2020».

*Робоча зустріч дійсних членів
НАПН України
В.Г. Кременя, В.І. Лугового,
О.В. Сухомлинської з популяризації
педагогічної спадщини
В.О. Сухомлинського*

У цьому році затверджено нову Програму спільної діяльності Міністерства освіти і науки України і Національної академії педагогічних наук України на період 2017 – 2020 рр.

Серед закордонних партнерів Академії – ЮНЕСКО, Представництво Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні, Американські ради з міжнародної освіти, Британська рада в Україні, Німецьке товариство технічного співробітництва (GTZ), Представництво в Україні, Білорусі, Молдові Німецької асоціації освіти дорослих, Комітет педагогічних наук Польської академії наук, освітні та педагогічні академії і наукові організації інших країн, наукові установи, навчальні заклади різних рівнів [3].

Академія здійснює міжнародну експертну діяльність у взаємодії чи за членства в ряді міжнародних організацій. З-поміж них: Американська психологічна асоціація, Благодійний фонд «Східноєвропейська місія», Благодійна організація «Фонд «Асперн», Глобальний союз науковців за мир, Всесвітня рада з питань обдарованих і талановитих дітей, Європейська академія природничих наук (ФРН), Європейська асоціація психології праці та організаційної психології, Європейська асоціація медіа та інформаційної освіти, Європейська асоціація освіти дорослих, Європейська рада з питань високих здібностей, Міжнародна рада психологів (США), Міжнародна асоціація прикладної психології, Міжнародна академія культури безпеки, екології та здоров'я «МАКБЕЗ», Міжнародне товариство політичної психології, Польська асоціація організаційної психології [3].

Зустріч учених НАПН України В.Г. Кременя, О.М. Топузова, Н.Г. Ничкало, П.П. Доценко з делегацією Інституту з міжнародного співробітництва Німецької асоціації освіти дорослих (DVV International)

Щорічно Академія бере участь у реалізації понад 50 міжнародних проектів і програм.

Діяльність НАПН України широко висвітлює у ЗМІ: у газетах «Голос України», «Урядовий кур'єр», «День», «Дзеркало тижня. Україна», «Освіта», «Освіта України», «Педагогічна газета», «Справи сімейні», «Україна молода», офіційних блогах сайтів «Укрінформ», соціальних мережах «Facebook», «LinkedIn» та ін., у журналах, радіо- та телепрограмах 1+1, 5 канал, Голос Америки, Інтер, Перший національний, СТБ, Україна, Час-тайм, ICTV, TV Bratislava, інтернет-порталах.

Свою діяльність НАПН України будує на основі стратегічного планування з урахуванням актуальної проблематики в контексті викликів, що постають перед Україною, перспектив розвитку й пріоритетів діяльності, визначених законами України, указами Глави держави і рішеннями Уряду країни. Важливе значення для Академії має законодавче посилення її ролі в освітніх справах. Зокрема, згідно з частиною 2 ст. 75 Закону України «Про освіту» (2017 р.) [2]:

«Національна академія педагогічних наук України є самоврядною науковою організацією у сфері освіти, заснованою на державній власності, яка:

1) здійснює фундаментальні і прикладні наукові дослідження та інноваційні розробки у сфері освіти, педагогіки та психології, бере участь у створенні наукових основ розвитку освіти з урахуванням науково-технічного та соціально-економічного прогресу суспільства, національно-культурних традицій, а також світових тенденцій розвитку та досвіду іноземних країн;

2) надає наукову, методичну, консультативну підтримку відповідним органам державної влади з метою виконання завдань, визначених державними пріоритетами у сфері освіти;

3) залучається до проведення незалежної наукової експертизи:

– проектів прогностичних та програмних документів, інших документів стратегічного планування, проектів законів, державних рішень і програм, освітніх інновацій, надає висновки, які є обов'язковими для розгляду органами державної влади та органами місцевого самоврядування під час прийняття відповідних рішень;

– навчальної та методичної літератури (крім літератури для вищої освіти), за результатами якої надає висновки (рекомендації) щодо доцільності її використання в освітньому процесі, які є обов'язковими для розгляду органами державної влади та органами місцевого самоврядування під час прийняття відповідних рішень;

4) бере участь у розробленні методів навчання, стандартів освіти, типових освітніх програм, підручників;

5) здійснює розроблення та експериментальну перевірку інноваційних моделей освіти;

6) провадить організаційні, координаційні та науково-методичні заходи щодо забезпечення практичної психології в освіті та соціальної педагогіки;

7) здійснює психологічну експертизу стандартів освіти, типових освітніх програм, підручників, методичних матеріалів тощо;

8) провадить освітню діяльність з підготовки і підвищення кваліфікації керівних, педагогічних і науково-педагогічних працівників освіти, пов'язану із здійсненням освітньої політики;

9) здійснює іншу діяльність, пов'язану з науковим та методичним забезпеченням освіти, визначену законодавством та установчими документами Національної академії педагогічних наук України.»

У зв'язку із згаданим, визнано необхідним у найближчій та середньостроковій перспективі зосередити увагу на реалізації наступних *першочергових завдань* [7, с. 190-192; 11; 13].

1. Потрібно активізувати теоретико-методологічний і науково-методичний внесок у здійснення (у 2017 р. і в періоді до 2020 р.) комплексу пріоритетних дій загальнонаціонального значення. З-поміж них такі:

– завершення оновлення освітнього законодавства, насамперед, спеціальних освітніх законів відповідно до базового Закону України «Про освіту»;

– розроблення якісного освітнього змісту на компетентнісній основі, що відповідає інноваційному типу прогресу та завданням формування інноваційної людини;

– запровадження ключового освітнього принципу людиноцентризму в освіті, обґрунтування адекватних форм організації освіти, методів і технологій навчання;

– розроблення концептуальних засад створення на всіх освітніх рівнях систем забезпечення якості освіти, участі у провідних міжнародних порівняльних дослідженнях успішності, зокрема за Програмою міжнародного оцінювання учнів (PISA) у 2018 р.;

– збереження і зміцнення української національної ідентичності в освіті та водночас інтегрування національної освіти в європейський і світовий освітній та науковий простори;

– всебічне наукове обґрунтування змін, що відбуваються в освіті.

2. Наукові розробки вчених мають забезпечити максимально ефективного використання усіх ресурсів і резервів освіти, модернізацію усіх її рівнів і ланок, а саме:

– дошкільної освіти як стартової для освіти впродовж життя, починаючи від народження людини;

– початкової освіти, що закладає ключову компетентність – здатність навчатися впродовж життя з максимальною самостійністю;

– базової середньої освіти, що підводить учнів до свідомого та обґрунтованого вибору подальшої освітньої траєкторії – академічної чи професійної;

– профільної середньої освіти як принципово нової за змістом й організацією реалізації освітніх потреб, інтересів, здібностей молоді людини;

– спеціальної, зокрема інклюзивної освіти, що відповідає найбільш повній і швидкій суспільній інтеграції кожної людини з особливими потребами;

- позашкільної освіти, яка сприяє всебічному особистісному розвитку та соціалізації дітей, учнів, зокрема формуванню громадян-патріотів;
- професійної (професійно-технічної) освіти, що на засадах системної інтеграції з економікою має задовольнити потреби у робітничій кваліфікації особистості;
- вищої освіти, яка має готувати фахівця вищого кваліфікаційного рівня, дослідника й конкурентоздатну особистість;
- освіти дорослих, післядипломної освіти, що в сучасному світі прогресу інноваційного типу набувають ключового значення і стають важливою ланкою безперервної освіти.

У вихованні молоді важливо забезпечити формування національної ідентичності громадян України.

3. У дослідженнях необхідно звернути особливу увагу на супровід освітніх реформ:

- у психологічному супроводі освіти потрібно посилити його експертно-діагностично-корекційну роль на сучасній технологічній основі;
- у кадровому забезпеченні освіти створити ефективні моделі фахової освіти та концепцію соціального статусу педагогів;
- в інформаційному забезпеченні освіти необхідно враховувати істотне урізноманітнення і зростання конкуренції джерел і розвиток комунікаційних технологій швидкого доступу до них;
- у соціально-психологічному супроводі кількісно й якісно забезпечити вивчення ставлення суспільства та відповідне формування громадської думки;
- у фінансовій підтримці освіти назрілим є перегляд моделей і оптимізація джерел фінансування різних рівнів і галузей освіти.

Для виконання першочергових заходів в освітній системі, що надасть нового імпульсу розвитку національної освіти та підвищить її якість і конкурентоспроможність, необхідно продовжити *модернізацію НАПН України*, насамперед відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», оновленого Статуту і Стратегії розвитку НАПН України на 2016 – 2022 роки [7; 11; 12].

Серед *найважливіших завдань* стратегічного розвитку Академії:

- забезпечити реалізацію автономізації і демократизації наукової діяльності з одночасним посиленням персоніфікованої відповідальності за її результати та звітність, залучення ширшого кола вчених до прийняття рішень з питань основної діяльності;
- ужити заходів щодо доповнення базового бюджетного покриття видатків наукових організацій конкурсним грантовим фінансуванням, яке сприяє активізації наукових шкіл і колективів, переборенню інерційності окремих учених. Удосконалити порядок формування наукової тематики з огляду на підвищення ролі зовнішньої незалежної експертизи із залученням споживачів наукової продукції;
- застосувати інноваційні підходи до оцінки публікаційної активності та результативності вчених, наукових організацій, імпаکت-фактору фахових видань на основі об'єктивних критеріїв наукометрії. При аналізі, оцінюванні та атестації діяльності підвідомчих установ, наукових груп, учених важливо дотримуватися основних положень і принципів відповідного Лейденського маніфесту (2015 р.). Загалом у наукових установах мають бути створені інституційні системи забезпечення якості наукових досліджень та експериментальних розробок;
- посилити вимоги до соціально-економічної віддачі результатів наукових досліджень та експериментальних розробок, їх практичного впровадження, що передбачає підвищення значущості наукової продукції, визначення й правоохоронного оформлення майнових і авторських прав на створені об'єкти інтелектуальної власності;
- передбачити заохочення до технологізації та комерціалізації наукових здобутків, а також надання наукових послуг громадянам;

– збільшити внесок кожного члена Академії у спільний науковий доробок та підвищити координуючу роль відділень НАПН України;

– у подальшому здійснювати інтернаціоналізацію наукової діяльності, міжнародну комунікацію та розширювати участь наукових установ Академії у проєктах програм ЄС Еразмус+ та «Горизонт 2020»;

– здійснювати незалежну наукову експертизу проєктів прогностичних документів (доктрин, концепцій, стратегій тощо), освітніх інновацій і навчальної літератури, а також із власної ініціативи розробляти пропозиції щодо засад освітньої політики, прогнозів, інформаційно-аналітичних матеріалів, пропозицій, рекомендацій щодо гуманітарного розвитку держави та вдосконалення освітньої сфери, за дорученнями Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України провадження наукової експертизи проєктів законів, державних рішень і програм;

– продовжити роботу з підвищення віддачі вчених Академії з використанням міжнародної системи наукометрії та висвітлення результатів діяльності НАПН України в педагогічній пресі та інших ЗМІ, наповнення Електронної бібліотеки Академії, сайтів;

– посилити підтримку Ради молодих вчених Академії щодо підвищення її ролі в активізації участі молодих учених у науковій і науково-організаційній діяльності НАПН України;

– забезпечити реалізацію Стратегії розвитку Національної академії педагогічних наук України на 2016 – 2022 роки.

Таким чином, НАПН України відзначає своє 25-ліття згуртованою і мобілізованою великою місією служіння українському суспільству, його освітній сфері шляхом надійного науково-методичного забезпечення в умовах сучасних національних, європейських та глобальних викликів, з чітким баченням пріоритетів діяльності, подальшого самовдосконалення.

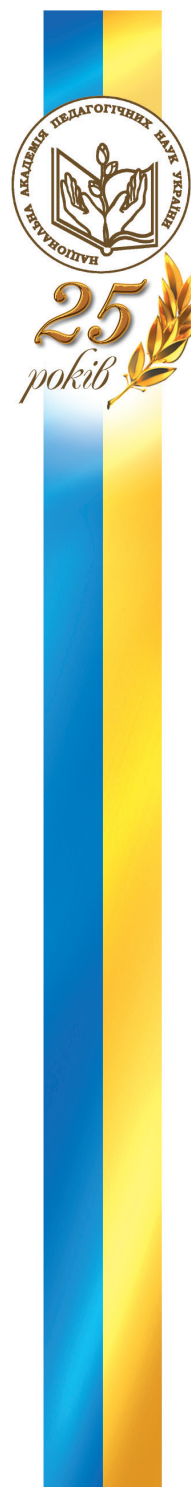
Використані джерела

1. Академія педагогічних наук України : інформ. довід. – Київ : Пед. думка, 2008. – 284 с.
2. Закон України «Про освіту» № 2145-VIII від 5 вересня 2017 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page>
3. Звіт про діяльність Національної академії педагогічних наук України в 2016 р. та в період 2012–2016 рр. / Нац. акад. пед. наук України ; за заг. ред. В. Г. Кременя. – Київ : Пед. думка, 2017. – 544 с.
4. Кремень В. Г. Василь Кремень: «Безглуздо суперечити цивілізаційним вітрам, треба просто ловити їх національними вітрилами»: [розмова з президентом НАПН України В. Г. Кременем про минуле й майбутнє освіти / записала Анна Луканська] // Голос України. – 2017. – 24 черв. (№ 115). – С. 10.
5. Кремень В. Г. Василь Кремень: Український вчитель відкритий до творчості : [розмова з президентом НАПН України, міністром освіти і науки України у 2000–2005 рр. В. Г. Кременем / записав Максим Короденко] // Освіта України. – 2017. – 26 черв. (№ 25). – С. 12–13.
6. Національна академія педагогічних наук України : інформ. довід. – Київ : Пед. думка, 2013. – 270 с.
7. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / Нац. акад. пед. наук України ; за заг. ред. В. Г. Кременя. – Київ : Пед. думка, 2016. – 448 с.
8. Питання Академії педагогічних наук України [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 16 черв. 1992 р. № 335 : [станом на 05.09.2007 р.] // Верховна Рада України : офіц. веб-портал. – Текст. дані. – Київ, 2007. – Режим

- доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/335-92-%D0%BF> (дата звернення: 06.09.17). – Назва з екрана.
9. Про заснування Академії педагогічних наук України [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 4 берез. 1992 р. № 124 : [станом на 19.06.2013 р.] // Верховна Рада України : офіц. веб-портал. – Текст. дані. – Київ, 2013. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/124/92> (дата звернення: 06.09.17). – Назва з екрана.
 10. Про надання Академії педагогічних наук України статусу національної [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 24 лют. 2010 р. № 258/2010 // Верховна Рада України : офіц. веб-портал. – Текст. дані. – Київ, 2010. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/ru/259/2010> (дата звернення: 06.09.17). – Назва з екрана.
 11. Стратегія розвитку Національної академії педагогічних наук України на 2016 – 2022 роки [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://naps.gov.ua/ua/press/announcements/942/>
 12. Ярмаченко М. Д. Академія педагогічних наук України : п'ятиріччя становлення і розвитку / М. Д. Ярмаченко. – Київ, 1997. – 154 с.
 13. National Report on the State and Prospects of Education Development in Ukraine / National Academy of Educational Sciences of Ukraine ; [editorial board: V. G. Kremen (head), V. I. Lugovyy (deputy head), A. M. Gurzhii (deputy head), O. Ya. Savchenko (deputy head)], edited by V. G. Kremen. – Kyiv : Pedahohichna dumka, 2017. – 336 p.

References

1. Akademiia pedahohichnykh nauk Ukrainy : inform. dovid. – Kyiv : Ped. dumka, 2008. – 284 s.
2. Zakon Ukrainy «Pro osvitu» № 2145-VIII vid 5 veresnja 2017 roku [Elektronnyj resurs]. Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page>
3. Zvit pro diialnist Natsionalnoi akademii pedahohichnykh nauk Ukrainy v 2016 r. ta v period 2012–2016 rr. / Nats. akad. ped. nauk Ukrainy ; za zah. red. V. H. Kremenia. – Kyiv : Ped. dumka, 2017. – 544 s.
4. Kremen V. H. Vasył Kremen: «Bezghluzdo superechtyt tsyvilizatsiynym vitram, treba prosto lovyty yikh natsionalnymy vitrylamy» : [rozmova z prezidentom NAPN Ukrainy V. H. Kremenem pro mynule y maibutnie osvity / zapysala Anna Lukanska] // Holos Ukrainy. – 2017. – 24 cherv. (№ 115). – S. 10.
5. Kremen V. H. Vasył Kremen: Ukrainyski vchytel vidkryty do tvorchosti : [rozmova z prezidentom NAPN Ukrainy, ministrom osvity i nauky Ukrainy u 2000–2005 rr. V. H. Kremenem / zapysav Maksym Korodenko] // Osvita Ukrainy. – 2017. – 26 cherv. (№ 25). – S. 12–13.
6. Natsionalna akademiia pedahohichnykh nauk Ukrainy : inform. dovid. – Kyiv : Ped. dumka, 2013. – 270 s.
7. Natsionalna dopovid pro stan i perspektyvy rozvytku osvity v Ukraini / Nats. akad. ped. nauk Ukrainy ; za zah. red. V. H. Kremenia. – Kyiv : Ped. dumka, 2016. – 448 s.
8. Pytannia Akademii pedahohichnykh nauk Ukrainy [Elektronnyi resurs] : postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 16 cherv. 1992 r. № 335 : [stanom na 05.09.2007 r.] // Verkhovna Rada Ukrainy : ofits. veb-portal. – Tekst. dani. – Kyiv, 2007. – Rezhym dostupu: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/335-92-%D0%BF> (data zvernennia: 06.09.17). – Nazva z ekrana.
9. Pro zasnuvannia Akademii pedahohichnykh nauk Ukrainy [Elektronnyi resurs] : Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 4 berez. 1992 r. № 124 : [stanom na 19.06.2013 r.] // Verkhovna Rada Ukrainy : ofits. veb-portal. – Tekst. dani. – Kyiv, 2013. – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/124/92> (data zvernennia: 06.09.17). – Nazva z ekrana.

10. Pro nadannia Akademii pedahohichnykh nauk Ukrainy statusu natsionalnoi [Elektronnyi resurs] : Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 24 liut. 2010 r. № 258/2010 // Verkhovna Rada Ukrainy : ofits. veb-portal. – Tekst. dani. – Kyiv, 2010. – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/ru/259/2010> (data zvernennia: 06.09.17). – Nazva z ekrana.
11. Stratehija rozvytku Nacional'noji akademiji pedagoghichnykh nauk Ukrainy na 2016 – 2022 roky [Elektronnyj resurs]. Rezhym dostupu: <https://naps.gov.ua/ua/press/announcements/942/>
12. Yarmachenko M. D. Akademiia pedahohichnykh nauk Ukrainy : piatyrichchia stanovlennia i rozvytku / M. D. Yarmachenko. – Kyiv, 1997. – 154 s.
13. National Report on the State and Prospects of Education Development in Ukraine / National Academy of Educational Sciences of Ukraine ; [editorial board: V. G. Kremen (head), V. I. Lugovy (deputy head), A. M. Gurzhi (deputy head), O. Ya. Savchenko (deputy head)], edited by V. G. Kremen. – Kyiv : Pedahohichna dumka, 2017. – 336 p.

Луговой В. И., доктор педагогических наук, профессор, действительный член НАПН Украины, первый вице-президент НАПН Украины

Топузов О. М., доктор педагогических наук, профессор, член-корреспондент НАПН Украины, вице-президент НАПН Украины, и. о. директора Института педагогики НАПН Украины

Регейло И. Ю., доктор педагогических наук, старший научный сотрудник, начальник научно-организационного отдела аппарата Президиума НАПН Украины

Мушка О. В., кандидат педагогических наук, старший научный сотрудник, начальник отдела научных и руководящих кадров и международных научных отношений аппарата Президиума НАПН Украины

Кулиш Т. И., кандидат педагогических наук, старший научный сотрудник, заместитель начальника научно-организационного отдела аппарата Президиума НАПН Украины

Вашуленко О. П., кандидат педагогических наук, старший научный сотрудник, старший научный сотрудник научно-организационного отдела аппарата Президиума НАПН Украины

НАЦИОНАЛЬНАЯ АКАДЕМИЯ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ НАУК УКРАИНЫ: 25 ЛЕТ СЛУЖЕНИЯ УКРАИНСКОМУ ОБЩЕСТВУ

Представлено 25-летнее развитие НАПН Украины как ведущей самоуправляющейся научной организации в сфере образования. Освещена современная ключевая роль НАПН Украины в теоретико-методологическом и научно-методическом обеспечении национального образования, проведении фундаментальных и прикладных исследований по проблемам образования, педагогики и психологии, осуществлении независимой профессиональной экспертизы. Раскрыт значительный вклад в подготовку научных, научно-педагогических и педагогических кадров. Охарактеризована деятельность НАПН Украины по интеграции национального образовательного и научного пространства в европейские и мировые образовательные и исследовательские

пространства. Обоснованы первоочередные задачи и определены пути их решения в ближайшей и среднесрочной перспективе по модернизации образовательной и научной сфер Украины и НАПН Украины.

Ключевые слова: Национальная академия педагогических наук Украины, развитие, институциональный и кадровый потенциал, теоретико-методологическое и научно-методическое сопровождение, образование, педагогика, психология, научная сфера, европейская интеграция.

Luhovi V., Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Full Member of NAES of Ukraine, First Vice-President of NAES of Ukraine

Topuzov O., Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Corresponding Member of NAES of Ukraine Vice-President of NAES of Ukraine, Acting Director of the Institute of Pedagogy of NAES of Ukraine

Reheilo I., Doctor of Pedagogical Sciences, Senior Researcher, Head of Scientific-organizational Department of Presidium Apparatus of NAES of Ukraine

Mushka O., Candidate of Pedagogical Sciences (Ph.D.), Senior Researcher, Head of the Department of Scientific and Managing Staff and International Scientific Relations of Presidium Apparatus of NAES of Ukraine

Kulish T., Candidate of Pedagogical Sciences (Ph.D.), Senior Researcher, Deputy Head of Scientific-organizational Department of Presidium Apparatus of NAES of Ukraine

Vashulenko O., Candidate of Pedagogical Sciences (Ph.D.), Senior Researcher, Senior Researcher of Scientific-organizational Department of Presidium Apparatus of NAES of Ukraine

NATIONAL ACADEMY OF EDUCATIONAL SCIENCES OF UKRAINE: 25 YEARS OF SERVING THE UKRAINIAN SOCIETY

The 25-year development of the NAES of Ukraine as the leading self-governing research organization in the sphere of education is presented. The current key role of the NAES of Ukraine in theoretic-methodical and scientific-methodical support of national education; carrying out fundamental and applied research on problems of education, pedagogy and psychology; and accomplishing independent professional expertise are enlightened. The significant contribution to scientific, scientific-pedagogical and pedagogical staff training is revealed. The NAES of Ukraine activity concerning integration of the national education and research area in the European and world education and research areas is characterized. The priority tasks are grounded and the ways of their solution in relation to modernization of educational and research spheres of Ukraine and the NAES of Ukraine in the immediate and medium term prospects are determined.

Keywords: National Academy of Educational Sciences of Ukraine; development; institutional and staff potential; theoretic-methodological and scientific-methodical support; education; pedagogy; psychology; scientific sphere; European integration.

